

Qasigianguit, 19. august 2015
UKA2015/90

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naaportorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Illersornissamut isumaqatigiissut 1951-meersoq tamassumalu kingorna tapiliussatut isumaqatigiissutit tassunga attuumasut nalilersuinermit Inatsisartunut (imaluunniit tatigeqatigiinneq pillugu isertuussineq pisariaqassappat Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliamut) UKA2016-imi saqqummiussinissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Naliliinermi isumaqatigiissummi naalakkersuinikkut aningaasaqarnikkullu akuusut nunatsinnut qanoq pingaaruteqarneri nalilersorneqassapput, tamassumalu saniatigut Naalagaaffeqatigiinnerup iluani Namminersorlutik Oqartussat isumaqatigiissut malillugu pisinnaatitaaffiisa piginnaaneqarnerisalu erseqqissarneqarneri ilaatinneqassallutik.

(Inatsisartuni ilaasortaq Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Tunggavilersuut

Nunatsinni amerikamiut sakkutooqarfeqarnerat pillugu isumaqatigiissut 9. april 1941 Washington-imi atsiorneqartoq tunggaviuvoq, tamatumanilu USA nunatsinni mittarfiliortitsinissaminut tassungalu atatillugu pisariaqartitaminik sanaartorsinnaalerminut ammaanngarluni. Taamanili nunatsinnik illersuinissap tungaatigut USA-p Kunngearfiullu Danmark-ip akornanni sakkutooqarnikkut suleqatigiinnermut sinaakkutissatut isumaqatigiissutit atuussimavoq. Tamanna pivoq, naak illersornissamut isumaqatigiissut kingorna assigiinngitsutigut allanngortinneqartarsimagaluartoq, ilaatigut kingusinnerpaamik 6. august 2004 ("Igalikumi isumaqatigiissut").

Isumaqatigiissut kingusinnerusukkut, 27. april 1951, illersornissamut isumaqatigiissummik taarserneqarpoq, taannalu Nunatsinni amerikamiut sakkutooqartitsinerat ukiuni kingulliu-nerusuni annertuumik oqallisaasarsimavoq, minnerunngitsumillu Pituffimmi aserfallaatsaaliuineranut assigiinngitsutigullu kiffartuussinernut isumaqatigiissutaasup allanut isumagisassanngortinneranut isumaqatigiissutip oqallisaanerujussua eqqarsaatigalugu.

2015-imi upernaakkut Inatsisartut ataatsimiinnerini (UPA2015) apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiamik Inuit Ataqatigiit saqqummiussivugut, tamatumanu nunarput amerikamiut nunatsinniinnerat qanoq iluaquteqarsinnaanersoq, taamatullu nunatsinni iluanaarutissanik qanoq annertutigisumik piumasaqartoqartariaqarnerisooq oqallisigeqqullugu. Oqallinnermi ersarissumik paasinarsivoq sinaakkutissatut isumaqatigiissutip misissorneqarnissaa partiinit tamanit annertuumik kissaatigineqartoq, taamaaliornikkullu siunissaq qiviarlugu nunatsinni soqutigisatut isigisat naammaginarumik iluaquserneqarsimannginnerinut tungasut kingumut isumaqatigiinniutigineqartariaqartut.

Matumani aalajangiiffigisassatut siunnersuut saqqummiunneqartoq apeqquteqaat aallaavigalugu oqallissimanermit pissusissamisoortumik malitsissatut isigineqassaaq. Inuit Ataqatigiinnimi isumaqarpugut illersornissamut isumaqatigiissutip sukumiisumik misissoqqissaarnissaa pisariaqarluinnartinneqartoq, tamatumanilu isumaqatigiissutip imarisaa ullutsinnut naleqqunnersooq nunatsinnullu iluaqutissartaqarnerisooq nalilersortariaqartoq, tassungalu atatillugu isumaqatigiissutip ilaa imaluunniit isumaqatigiissut tamakkiisumik

isumaqatigiinniutigeqqittariaqarnersoq paasissallugu, aalajangernissamut paasissutissat ersarissut tunngavigalugit isummernissap siunertaanissaa siunertaralugu. Taamatut misissuineq aamma Namminersorlutik Oqartussat Danmarkillu akornanni illersornermut naalackersuinnikkut pisinnaatitaaffiit agguarneqarnerinik paasisaqarnerunissaq ilapittutaasussaassaaq, tasanili aamma illersornissamut isumaqatigiissutip isumaqatigiinniutigeqqinneqassappat Namminersorlutik Oqartussat qanorpiaq pisinnaatitaaffe-qarnerisut paasineqarsinnaassalluni.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Ima nalilerneqarpoq misissuineq pineqartoq aningaasartuutissat eqqarsaatigalugit Nunanut Allanut Naalackersuisoqarfiup aningaasanik atugassarititaasunit pioreersunit matussuserneqarsinnaassasut.

Taamaattorli misissuinerup ingerlanneqarnerani avataanit siunnersortissanik pisariaqartitsinissaq (ass. Dansk Institut for Internationale Studier, DIIS), tamassuma saniatigut ataatsimiinnissanut nunatta avataani pisariaqartunut (ass. Nunanut Allanut Ministereqarfimmi) atatillugu angalasariaqarnerit. Qanorli annertutigisumik tamakku pisariaqartinneqassanersut sioqqullugu aalajangiiffigiuminaapput.

Taamaammat siunnersuutigineqartup siullermeerneqartinnagu Naalackersuisut akissuteqaasiornerminni avataanit siunnersorteqartariaqarneq/angalasariaqartarnerit misissuinerup naammassinissaanut pisariaqartinneqassanersut, tassungalu atatillugu qanoq annertutigisumik Namminersorlutik Oqartussanut aningaasartuutaassanersut eqaarsaatigereersimassagaat kajumissaarutigissavarput.

Namminersorluni inuussutissarsiuqarnermut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Soqannilaq

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Soqannigilaq